

København den 20. juni 2005

Radio- og tv-nævnets udtalelse om DR's public service redegørelse for 2004

DR har den 1. maj 2005 indsendt sin redegørelse for opfyldelse af public service-tilladelse kontrakten for 2004 til Radio- og tv-nævnet. Nævnet skal ifølge radio- og fjernsynslovens § 40, stk. 2, afgive en udtalelse herom, jf. i det følgende.

1. Lovgrundlag og baggrund

Ifølge radio- og fjernsynslovens § 40, stk. 2¹ skal Radio- og tv-nævnet afgive en udtalelse, om hvorvidt DR's redegørelse opfylder den public service-kontrakt, som DR har indgået med Kulturministeriet vedrørende perioden 2003-2006.

2. DR's public service kontrakt

Public service-kontrakten mellem DR og Kulturministeriet har virkning fra den 1. januar 2003 til 31. december 2006.

Kontraktens krav til programvirksomheden omfatter bl.a.:

Bredt udbud, kvalitet og alsidighed.

DR er forpligtet til overfor hele befolkningen at sikre et bredt udbud af programmer omfattende nyhedsformidling, oplysning, kunst og underholdning. Der skal i udbuddet tilstræbes kvalitet, alsidighed og mangfoldighed. Ved programlægningen skal der lægges afgørende vægt på hensynet til informations- og ytringsfriheden. Ved informationsformidlingen skal der lægges vægt på saglighed og upartiskhed. Udsendelsesvirksomheden skal sikre befolkningen adgang til væsentlig samfundsinformation og debat.

1

Radio- og fjernsynslovens § 40, stk. 2 har følgende ordlyd:

”Radio- og tv-nævnet skal endvidere afgive udtalelse om radio- og tv-foretagenders redegørelser for opfyldelse af public service-kontrakterne.”

MEDIESEKRETARIATET

VOGNMAGERGADE 10, 1.
1120 KØBENHAVN K
TELEFON 33 18 68 68
FAX 33 18 68 69
rtv@mediesekretariat.dk
www.mediesekretariat.dk

CVR nr. 11 88 46 52

Nyheder.

DR skal sende nyhedsprogrammer mellem kl. 17 og kl. 24 i mindst samme tidsmæssige omfang som gennemsnitligt i perioden 1999-2002. Der skal være mindst én hovednyhedsudsendelse i den bedste sendetid (prime time). Derudover skal der være nyhedstilbud spredt ud over programfladen og ugens dage.

Dansk sprog.

Der skal lægges vægt på programmer med dansk eller andet nordisk sprog som originalsprog.

Undervisningsprogrammer

DR skal sende undervisningsprogrammer og -tjenester. Der skal lægges særlig vægt på at motivere til videreuddannelse som supplement til folkeskolen og folkeoplysningen og på at fokusere på tidens aktuelle folkeoplysningstemaer. DR skal særligt være opmærksom på at anvende alle teknologiske platforme, herunder internettet, ved undervisningsprogrammer og -tjenester.

Børneprogrammer.

DR skal tilbyde tv-programmer og informationstjenester af høj kvalitet til børn. Der skal lægges vægt på dansksprogede programmer. Det tidsmæssige omfang af børneprogrammer må i aftaleperioden ikke være mindre end det gennemsnitlige omfang i perioden 1999-2002.

Dansk musik

DR skal lægge vægt på sin rolle som en væsentlig formidler og producent af dansk musik. DR's udsendelse af dansk musik skal øges i kontraktperioden.

Dansk dramatik.

Det tidsmæssige omfang af dansk dramatik skal mindst svare til det gennemsnitlige omfang i perioden 1999-2002.

Koordination med TV 2

DR skal koordinere sin programvirksomhed med TV 2, således at nyproduceret dansk dramatik så vidt muligt ikke sendes på samme tid på DR's og TV 2's tv-kanaler.

Aktiv sprogpolitik.

DR skal medvirke til at bevare og udvikle det danske sprog, så seere møder og oplever et korrekt og forståeligt dansk.

Udlægning af produktion

DR skal i aftaleperioden udlægge produktion til uafhængige producenter for følgende beløb: 125 mio. kr. i 2003, stigende til 170 mio. kr. i 2006. De gennemsnitlige 60 mio. kr. årligt, som DR forudsættes at anvende på dansk filmproduktion, medregnes som udlægning.

Tekstning og tegnsprogstolkning.

Det samlede antal tekstede timer skal stige i aftaleperioden. Antallet af førstegangsudsendte tekstede timer skal opretholdes på mindst det nuværende niveau. Det samlede antal tekstede timer skal stige i aftaleperioden. Det forudsættes, at antallet af tegnsprogstolkede timer opretholdes på mindst det nuværende niveau. DR skal tilstræbe, at transmissioner af begivenheder af stor samfundsmæssig interesse så vidt mulig tekstes eller tegnsprogstolkes.

Udvikling af digital direkte tekstning.

DR skal deltage i udviklingen af et simultantekstningssystem, der bygger på et dansk digitalt talegenkendelsesprogram.

EU-krav - om andel europæiske programmer, krav om andel europæiske programmer fra uafhængige tv-producenter, krav om beskyttelse af børn og unge.

Styrkelse af dansk filmproduktion

DR's engagement i dansk filmproduktion skal være på mindst 60 mio. kr. årligt (gennemsnit over aftaleperioden). Af de 60 mio. kr. skal gennemsnitligt anvendes mindst 35 mio. kr. på spillefilm, mindst 7 mio. kr. på kort- og dokumentarfilm og mindst 4 mio. kr. på den nye ordning for talentudvikling.

Kunst og kultur

DR skal lægge særlig vægt på sin rolle som initiativtager til og formidler af dansk kunst og kultur, herunder den danske kulturarv.

Informationsteknologi

DR skal medvirke til at folkeliggøre den ny informationsteknologi ved at skabe nye programmer og informationstjenester, som kan gøre seere og lyttere bekendt med teknologien og inspirere dem til at bruge den.

Public service on-line-virksomhed

DR skal drive et internetsted, som indeholder bl.a. nyheder, uddannelses tilbud, programrelateret information, seerservice, debatforum mv.

Integration

DR skal i sin samlede udsendelsesvirksomhed medvirke til at fremme integration.

Bevaring af programarkiver, kulturarv mv.

DR skal blandt andet af kulturarvmæssige hensyn bevare sine programarkiver og skal aktivt arbejde for i videst muligt omfang at kunne gøre programarkiverne tilgængelige for befolkningen og forskermiljøerne.

Dialog med befolkningen, herunder særlig med lytter- og seerorganisationerne, om programvirksomheden på DR's radio og tv-kanaler.

Af kontraktens punkt 9 fremgår, at DR hvert år skal udarbejde en redegørelse for, hvordan public service-forpligtelserne er blevet opfyldt i det forudgående kalenderår. Denne redegørelse skal senest den 1. maj indsendes til Radio og tv-nævnet med henblik på Nævnets vurdering.

Nævnet finder, at kontraktens punkt 9 bør betragtes som et minimum, som der i hvert fald skal rapporteres om i de årlige redegørelser. Det drejer sig om følgende punkter:

- Omfanget af dansksprogede programmer i tv.
- Omfanget af dansk dramatik i tv og radio.
- Omfanget af dansk musik i tv og radio.
- Anvendelsen af uafhængige producenter i programudbudet i tv, målt ved omkostningerne forbundet hermed og andelen af sendetiden.
- Omfanget af programvirksomheden rettet mod børn og unge i radio og tv.
- DR's brug af tekstning eller andre teknologiske metoder til at styrke handicappedes adgang til tv-programmerne.
- DR's indsats i udviklingen af et simultantekstningssystem, der bygger på et dansk digitalt talegenkendelsesprogram.
- Omfanget af indsatsen på undervisningsområdet.
- Omfanget af den regionale radioprogramvirksomhed.
- Fordelingen af forskellige programtyper på sendeflader og på kanalerne, hvordan disse programudbud er blevet brugt af seere og lyttere, og hvordan publikum har vurderet programmerne.
- Beskrivelse af public service on-line-virksomhedens indhold.
- Redegørelse for DR's dialog med befolkningen, herunder særlig lytter- og seerorganisationerne.
- En redegørelse for engagementet i dansk filmproduktion, jf. bilag 2.

3. DR's redegørelse.

DR's public service-redegørelse for 2004 adskiller sig på flere punkter fra redegørelsen for 2003. Der er tale om en trykt publikation på 61 sider. Dermed svarer redegørelsen i form og omfang til public service regnskaberne/programregnskaberne fra 2002 og tidligere.

Redegørelsen er disponeret omkring fem centrale områder: DR's programudbud, særlige public service-fokusområder, danskernes forbrug af DR, danskernes kvalitetsvurderinger af DR og dialog med seere, lyttere og brugere. Som bilag er vedlagt sendeplaner på henholdsvis radio og tv samt en redegørelse for omkostninger til den fjerde landsdækkende radiokanal, P2.

4. Radio- og tv-nævnets generelle kommentarer til DR's redegørelse

Generelt har Nævnet i sin vurdering af redegørelsen lagt vægt på:

1. Om de specifikke minimumskrav, jf. kontraktens punkt 9, er opfyldt. Dvs. om taloplysninger og tabeller mv. er tilstrækkelig detaljerede, og om brug af begreber og kategorier svarer til gængse mediefaglige standarder
2. Om der er overvejelser om kvalitet på de punkter, hvor kontrakterne nævner dette. F.eks. omkring børneprogrammer.
3. Selve resultaterne. Dvs. om redegørelsen fyldestgørende og retvisende redegør for, hvordan kontrakten er opfyldt eller forsøgt opfyldt, og om der - hvis det ikke har været muligt at opfylde en forpligtelse - er redegjort for baggrunden herfor, og for hvorledes forpligtelsen fremover kan opfyldes².
4. Om der er kommentarer og overvejelser vedrørende andre dele af kontrakten, f.eks. om aktiv sprogpolitik, integration, mangfoldighed af kultur, livsopfattelser og levevilkår, koordineringen med TV 2 om dansk tv-dramatik, beskyttelse af børn og unge, bl.a. med hensyn til sendetidspunkter.

Overordnet er det Radio- og tv-nævnets opfattelse, at DR's public service redegørelse for 2004 giver et godt billede af DR's programudbud og danskernes brug heraf. Endvidere bemærker Nævnet med tilfredshed, at 2004-redegørelsen synes at være henvendt til en bred offentlighed med anvendelse af mange eksempler og overvejelser om stationens programvirksomhed. F.eks. er der i dette års redegørelse indsat et forord af DR's bestyrelsesformand og konstituerede generaldirektør som kommenterer DR's rolle i mediebilledet og relaterer årets resultater til den fortsatte debat om public service-medier. Nyt er også, at der som indledning til redegørelsen er givet en kort status, hvor DR på tre sider skitserer de væsentligste nyheder og resultater i 2004 inden for henholdsvis tv, radio og internet, hvilket øger læserens overblik fra begyndelsen.

Med hensyn til en rapportering om *ressourceanvendelsen* til de enkelte public service-formål har Radio og Tv-nævnet forståelse for, at en sådan ikke er foretaget i DR's public service-redegørelse for 2004, da der ikke er stillet krav herom i public service-kontrakten. Men, som Nævnet tidligere har gjort opmærksom på over for Kulturministeriet, er det Nævnets principielle opfattelse, at eftersom et sådant krav tydeligt fremgår af forarbejderne til radio- og fjernsynsloven³, bør det også indgå i de fremtidige public service kontrakter. En rapportering om ressourcean-

² Jf. de almindelige bemærkninger til "L 40" af 31. oktober 2002, afsnit 2.3.2.1 om public service-forpligtelserne.

³ Af de almindelige bemærkninger L 40 af 31. oktober 2002 fremgår: "Redegørelserne skal fyldestgørende og retvisende redegøre for, hvordan kontrakten er opfyldt eller forsøgt opfyldt, samt redegøre for, hvilke ressourcer der er medgået til opfyldelsen af forpligtelserne. Hvis det ikke har været muligt at opfylde en forpligtelse, skal der nøje redegøres for baggrunden herfor, og for hvorledes forpligtelsen fremover kan opfyldes...."

vendelsen til de enkelte public service-forpligtelser må anses for så meget mere vigtig, eftersom EU-Kommissionen i lyset af forskellige sager om statsstøtte til public service medier i de senere år må forventes fremover at have øget opmærksomhed på spørgsmålet om proportionalitet i ressourceanvendelsen til public service-formål⁴.

Mediesekretariatet har med DR drøftet mulighederne for en rapportering om ressourceanvendelsen i forbindelse med public service-redegørelserne. Det fremgår af DR's følgebrev til redegørelsen, at DR er enig i relevansen og vigtigheden heraf. Det fremgår endvidere, at for så vidt angår public service-redegørelsen for 2004 har DR imidlertid skønnet, at en sådan opgørelse vil være for overordnet i forhold til ønsket om en rapportering, "der på et validt grundlag angiver de ressourcer, der er knyttet til hvert af de mål og opgaver, der er formuleret i public service-kontrakten". I stedet henvises til DR's årsrapport. Samtidig tilkendegiver DR imidlertid, at man er indstillet på fremadrettet at arbejde videre med problemstillingen. Nævnet tager denne positive tilkendegivelse til efterretning og vil fortsætte dialogen med DR herom.

5. Radio- og tv-nævnets kommentarer til de enkelte dele af redegørelsen

5.1 Kommentarer ad krav, jf. kontraktens punkt 9

I det følgende gennemgår Nævnet, hvorledes de enkelte punkter, jf. kontraktens punkt 9 er omtalt i DR's redegørelse, og afgiver sine bemærkninger hertil. Nævnets bemærkninger er foretaget på baggrund af en vurdering set i forhold til de ovennævnte fire vurderingskriterier for opfyldelse af kontraktens krav.

5.1.1 Omfanget af dansksprogede udsendelser på tv

Dette punkt er omtalt i DR's redegørelse s. 28 i afsnittet om særlige public service fokusområder. Tabel 5 viser DR TV's andel af danske og udenlandske programmer i 2003 og 2004. Tabellen viser, at andelen af danske førstegangstimer er øget fra 66 % i 2003 til 68 % i 2004. Det fremgår, at stigningen primært skyldes ekstra sendetimer fra OL 2004, samt at DR 2 fra oktober 2004 er begyndt at transmittere direkte fra Folketinget i dagtimerne.

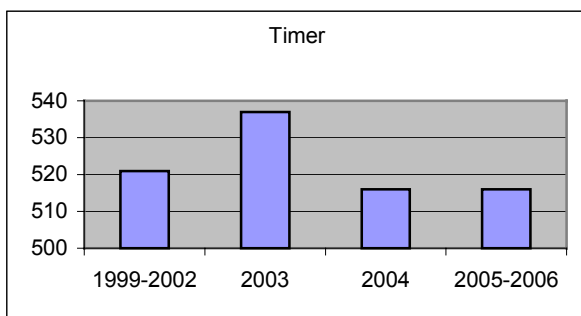
Nævnet finder det positivt, at DR opgiver den dansksprogede andel af førstegangsendelser, og at denne resultatmæssigt er så høj som 68 %. Nævnet noterer endvidere, at DR efter ønske fra Nævnet i år har opdelt genudsendelserne i tabel 6 i danske og udenlandske genudsendelser, således at det totale billede af andelen af dansksprogede udsendelser gives.

⁴ Jf. herved bl.a. Kommissionens memo/05/ 73 af 3. marts 2005, hvori det fremhæves, at statsfinansiering af public service medier skal være proportional, dvs. den må ikke overstige de omkostninger, der reelt kræves til de enkelte public service formål.

5.1.2 Nyheder på tv

Nyheder på tv er i redegørelsen omtalt med tekst s. 20 samt i tabel 3, s. 21. Det fremgår af tabel 3, at DR TV i 2004 i alt sendte 516 timers nyheder inden for tidsrummet 17-24, hvilket er en tilbagegang fra 2003, hvor antal nyhedstimer i tidsrummet 17-24 var 537. Som DR gør opmærksom på s. 20, er dette dog tilstrækkeligt til at opfylde public service-kontrakten, idet gennemsnittet for aftaleperioden indtil nu (dvs. 2003-2004) er på 528 timer, hvilket overstiger gennemsnittet af perioden 1999-2002 som er på 521 timer. Nævnet er enig med DR i, at kontraktens krav om antal nyhedstimer i tidsrummet 17-24 er overholdt. Samtidig skal Nævnet, jf. figur 1 nedenfor, gøre opmærksom på, at der i 2005-2006 fortsat skal holdes et gennemsnit på samme niveau som i 2004 (516 timer), hvis man fortsat skal holde sig over gennemsnittet for perioden 1999-2002.

Figur 1. Nyheder fra kl. 17-24 på DR. Kontraktperioden sammenlignet med 1999-2002

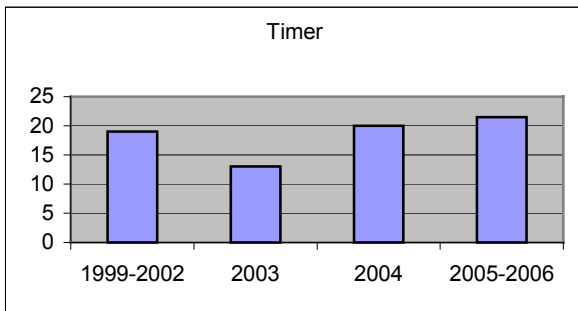
Af DR's redegørelse, tabel 3, fremgår videre, at det samlede antal (førstegangsendte) nyhedstimer på DR TV er faldet med knap 300 timer fra 1.215 til 923. Til forklaring anfører DR, at der i 2003 blev sendt ekstraordinært mange nyhedsudsendelser og forlængede TV-Aviser på grund af Irak-krigen, samt at der er sket en omlægning af morgennyhederne til et kortere format.

5.1.3 Omfanget af dansk dramatik i tv og radio

Punktet omtales i redegørelsen, s. 28-29, hvor der for tv's vedkommende i tabel 7 vises en opgørelse af, hvor mange førstegangstimer nyproduceret dansk dramatik i prime time (dvs. i tidsrummet 18.30-23.00, hvor gennemsnitligt 25 % af befolkningen ser tv) DR TV har sendt. Heraf fremgår, at der i 2004 blev sendt 20 timer mod 13 timer i 2003. Gennemsnittet for 1999-2002 var på 19 timer. Resultatmæssigt er der således sket en stigning fra 13 til 20 timer svarende til 35 %, således at man når samme antal timer som i 2002. Som eksempler nævnes dramaserierne *Krøniken* og *Ørnen*. Nævnet finder det positivt, at der således er sket en markant øgning af nyproduceret dansk dramatik. Sammenlignet med gennemsnittet for 1999-2002 finder Nævnet dog samtidig, jf. figur 2 nedenfor, at niveauet fortsat bør stige, således at DR i de to resterende år af aftaleperioden – 2005 og 2006 – gennemsnitligt kommer op på 21,5 timer, hvis kontraktens krav skal opfyldes, dvs.

hvis gennemsnittet for hele aftaleperioden (2003- 2006) skal være på samme niveau som for perioden 1999-2002.

Figur 2. Dansk dramatik på DR. Gennemsnit for kontraktperioden sammenlignet med 1999-2002

For radios vedkommende vises i tabel 8 det totale antal timers radiodramatik fordelt på henholdsvis førstegangsendelser og genudsendelser. Nævnet konstaterer med tilfredshed, dels at DR har imødekommet Nævnets ønske om at også genudsendelserne blev opgjort, dels at DR i år anvender en strammere definition af radiodramatik og dermed lægger sig tættere på den dramadefinition, der anvendes på tv. Resultatmæssigt er der sket en stigning fra 128 timer i 2003 til 177 timer i 2004, altså en 38 % stigning. Der er således med hensyn til radiodramatik ikke problemer med at overholde kontraktens krav, idet gennemsnittet for 1999-2002 er på 97 timer. I en note til tabel 8 nævner DR, at det ikke har været muligt at opgøre et gennemsnit for henholdsvis førstegangs- og genudsendelser for perioden 1999-2002, da der ikke foreligger data i specificeret form for 1999. Nævnet kunne imidlertid have ønsket, at DR så i stedet havde angivet gennemsnittet for 2000-2002.

Der nævnes nogle eksempler på radiodramatikprogrammer, heriblandt nogle prisbelønnede programmer.

5.1.4 Omfanget af dansk musik i tv og radio

For så vidt angår dansk musik i tv angiver DR i redegørelsen s. 29 en række eksempler på sin rolle, jf. kontrakten, som formidler og udvikler af danske musik, herunder en række programmer af og med danske kunstnere. Bl.a. nævnes Musikprogrammet på DR2, Boogie, Hit med sangen, Melodi Grand Prix, MGP 04 og Drengene fra Angora Endvidere fremhæver DR i børneprogrammerne Sigurd og Symfoniorketret på DR 1 og en række programmer om klassisk musik på DR 2. Endelig nævnes den danske musik, der benyttes som underlægning eller temamelodi til diverse tv-udsendelser. Med hensyn til en kvantitativ opgørelse af dansk musik i tv anfører DR, at det ikke er muligt at foretage en sådan, da mange programmer, der indeholder dansk musik, enten er opgjort som "Oplysning og kultur" (f.eks. "Musikprogrammet" på DR 2) eller "Underholdning". Nævnet anser det for positivt, at DR i år angiver en række illustrerende eksempler på programmer med dansk musik – og anerkender problematikken vedrørende opgørelse af

programmer indenfor forskellige programkategorier. Som tidligere nævnt mener Nævnet imidlertid, at DR's redegørelse for omfanget af dansk musik i tv skal læses i lyset af kontrakten s. 4, hvoraf fremgår, at "DR skal lægge vægt på sin rolle som en væsentlig formidler og producent af dansk musik". Heraf følger efter Nævnets opfattelse, at det fra et alment seerperspektiv vil være interessant at få oplyst, hvor mange danske programmer DR TV sender om musik - også selv om en del af den musik, der indgår i disse programmer, ikke er dansk. En sådan kvantitativ opgørelse er det muligt at foretage ud fra programkategorisystemet på TV-Meteret. En sådan opgørelse fremgår af tabel 1:

Tabel 1. Musikprogrammer på DR TV i 2004*

	2003	2004
Danske, antal timer	713	756
Procent dansk af total musikprogrammer	96%	97%
Førstegangstimer danske	281	318
Procent af total førstegangsmusikprogrammer	96%	97%

* Dækker over genrene, ballet og dans, forkyndende sangprogrammer, blandede musikprogrammer, klassisk musik, let musik og rytmisk musik

Som det fremgår af tabel 1, er der faktisk sket en stigning i antal timers danske musikprogrammer på DR TV.

Med hensyn til radio fremgår omfanget af dansk musik af redegørelsen side 30, tabel 9 og 10. Det nævnes her, at DR har som målsætning, at ca. hver sjette plade på P2, ca. hver tredje på P3 og hver anden på P4 skal være dansk. Af tabel 9, redegørelsen s. 30, fremgår, at denne målsætning stort set er opfyldt i 2004, hvor 15 % af musikken på P2, 31 % på P3 og 50 % på P4 er dansk. For P2 er der tale om en fastholdelse af samme andel som i 2003, for P3's vedkommende om en lille nedgang på en procent og for P4 om en stigning på 3 procent i andelen af dansk musik.

Som noget nyt har DR i år i tabel 10 opgjort antal timer dansk live musik i DR Radio, dvs. antal timers radiotransmitterede koncerter med dansk musik. Det fremgår at denne er steget fra 784 i 2003 til 899 timer i 2004. Nævnet anser det for positivt, at DR har medtaget denne nye oplysning.

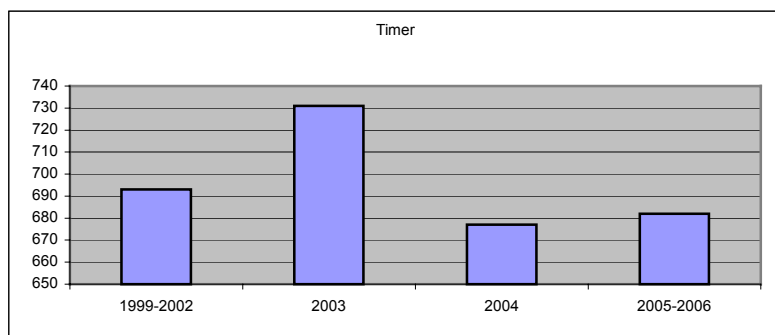
5.1.5 Omfanget af programmer til børn

Dette punkt omtales i redegørelsen s. 30-32. Lige som sidste år redegør DR i dette afsnit både for omfanget af programmer til børn (3-12 år) og unge (13-20 år).

For tv's vedkommende fremgår det af redegørelsens tabel 11, s. 22, at det samlede antal (såvel førstegangsmusikprogrammer som genudsendte) timers programmer til børn er faldet fra

731 i 2003 til 677 i 2004 (656 i 2002). Som DR anfører s. 30, ligger gennemsnittet for 2003-2004 over public service-kontraktens krav om programmer til børn i mindst samme omfang som gennemsnittet i de fire foregående år (693). Dette medgiver Nævnet - men gør samtidig opmærksom på, at niveauet skal stige til gennemsnitligt 682 timer i 2005 og 2006, jf. figur 3 nedenfor, hvis kontraktens krav om et gennemsnit for hele indeværende kontraktperiode på samme niveau som i 1999-2002 skal overholdes.

Figur 3. Børneprogrammer på DR TV. Kontraktperioden sammenlignet med 1999-2002

For så vidt angår programmer til unge fremgår det, at omfanget af programmer trods et fald fra 629 i 2003 til 501 i 2004 stadig ligger væsentligt over niveauet for 1999-2002, som var på 274 timer.

Derudover nævner kontrakten, at DR skal tilbyde tv-programmer og informationstjenester *af høj kvalitet* til børn. Der nævnes i redegørelsen enkelte eksempler på børneprogrammer sendt i 2004 (Sigurd Bjørnetime, Pling Bing og Anton min hemmelige ven), og det fremhæves øverst s. 30, at DR ønsker at tilbyde et ”dansk og kvalitetsmæssigt alternativ til det sigende antal udenlandske børnekanaler”, og at DR skal sikre emnemæssig mangfoldighed og skabelse af et nærværende univers, som børn kan spejle sig i og blive klogere af.

I lighed med sidste år savner Nævnet en opgørelse af, hvor høj en andel heraf der består af *danskproducerede* børneprogrammer. Dette savnes, fordi der i kontrakten (s. 4 om forpligtelsen vedr. børneprogrammer) står, at der skal lægges vægt på ”dansksprogede programmer”, hvilket efter Nævnets opfattelse bør læses sammen med det ovenfor nævnte kvalitetskrav, sådan at ”dansk sproget” i relation til netop børneprogrammer primært betyder *udsendelser med dansk som originalsprog* - ikke versionerede/dubbede programmer.

Tabel 2. Børneprogrammer sendt på DR TV i 2003 og 2004. Andel i procent fordelt på produktionslande/områder.

	Danmark	Amerika	Europa	Andre lande	I alt
2003	43 %	23 %	30 %	4 %	100 %
2004	46 %	19 %	32 %	3 %	100 %

Som det fremgår af tabel 2, er der sket en stigning på 3 % fra 43 % til 46 % i andelen af dansk producerede børneprogrammer fra 2003 til 2004. Sammenlignet med TV 2 har DR således i 2004 vist en dobbelt så høj andel af dansk producerede børneprogrammer. Tabel 2 viser desuden, at der også er tale om en stigning på 2 procent europæiske børneprogrammer.

Udviklingen for DR Radio er belyst redegørelsen s. 31, hvor DR Radio's sendetimer for børn (3-12 år) opgøres i tabel 12 og for unge (13-20) i tabel 13. Det er positivt, at DR i år har valgt at følge Nævnets opfordring til at opgøre børn og unge hver for sig. Den væsentligste nyhed i 2004 med hensyn til DR's radioprogrammer for børn og unge er, at de nye digitale DAB- og internetkanaler har givet børn og unge nye muligheder for at lytte til DR's radioprogrammer, når de ønsker det. Som eksempel fremhæver DR "Kanonkamel" – en digital DAB- og internetradio-kanal for børn i alderen 3-7 år. DR nævner selv i kommentaren til tabel 12, s. 31, at der på grund af de nye digitale tilbud er sket en overopfyldelse af kontrakten i 2004, idet der er sendt mere end fem gange forpligtelsen. Nævnet er imidlertid umiddelbart af den opfattelse, at eftersom det fortsat er et begrænset antal børn og unge, der har adgang til DAB, og da det oprindelige sammenligningsgrundlag ved kontraktens indgåelse var sendetimerne på FM, bør timerne på FM fortsat opgøres for sig. Mediesekretariatet har derfor bedt DR om en sådan supplerende opgørelse, som DR fremsendte ultimo maj. Af DR's supplerende opgørelse fremgår følgende tal for henholdsvis børn (tabel 4) og unge (tabel 5):

Tabel 4 DR- Radioprogrammer for børn, FM og digitalt

Børn (3-12 årige)	Resultat 2003	Resultat 2004	Gennemsnit fra 1999-2002
FM	468	370	510
Digital (net og DAB)	0	2.270	6
Total	468	2.640	516

Tabel 5 DR-Radioprogrammer for unge, FM og digitalt

Programmer Til unge (13-20 årige)	Resultat 2003	Resultat 2004	Gennemsnit fra 1999-2002
FM	490	1.090	756

Digitalt (net og DAB)	26.280	26.352	12.252
-----------------------	--------	--------	--------

Som det fremgår af tabel 4, er der således for FM-kanalernes vedkommende tale om et fald i antal timer fra 468 timer i 2003 og 510 timer i gennemsnit for perioden 1999-2002 til 370 timer i 2004, dvs. til godt en time om dagen. Det er rigtigt, at der i samme periode er sket en fem-dobling, hvis de digitale timer tælles med, og Nævnet anerkender, at DR bevidst har som strategi at satse på internetradio og DAB for derved at imødekomme børn og unges lytte- og forbrugsmønstre. Alligevel mener Nævnet principielt, at en time om dagen på FM bør være et minimum, da det fortsat er FM-radio der benyttes af de fleste lyttere. Nævnet vil bede DR om en supplerende redegørelse for, hvordan DR programlægger børneprogrammer på FM, og hvorledes denne programlægning indgår i DR's samlede satsning på børn og unge.

I redegørelsen, side 32, omtales også on-line indsatsen for børn og unge. Der er tale om en god og fyldig redegørelse for indhold og brug af de forskellige sites på DR's hjemmeside, og det fremgår, at DR i 2004 har haft børn og unge som et særligt tværmedielt indsatsområde. Dette har bl.a. manifesteret sig i oprettelsen af en række sites med det formål at involvere brugerne igennem spil, debatter og chatrooms. Nævnet finder det positivt, at DR på denne måde lægger vægt på det interaktive. Brugerstatistikken - især på ungdomsuniverset SKUM, hvor 240.000 unge har lagt en profil ind, viser da også, at disse initiativer i høj grad har engageret sit publikum. Netop vægten på det interaktive gennem f.eks. chatrooms får imidlertid Nævnet til at efterlyse et par bemærkninger fra DR's side i redegørelsen om sikkerhed i forbindelse med disse. Som eksempel på netindhold af høj kvalitet nævnes sitet Hundeparken, som ved udgangen af 2004 havde 220.000 registrerede brugere, og som vandt en Prix d'Italia førstepris i kategorien digital kommunikation.

5.1.6 Tekstning og tegnsprogstolkning

DR's indsats for tekstning og tegnsprogstolkning er omtalt i redegørelsen s. 38, tabel 20. Det fremgår, at der overordnet er tale om en fastholdelse af niveauet fra 2003, idet antallet af tekstede timer totalt er 3.155 mod 3.153 i 2003. Nævnet skal bemærke, at ifølge kontrakten skal det samlede antal tekstede timer skal stige i aftaleperioden. Positivt er, at antallet af tekstede førstegangsudsendelser er steget med 17,5 % - fra 918 til 1079 timer. Med hensyn til tegnsprogsprogrammer er der sket en lille stigning 101 til 103 timer.

5.1.7 Simultantekstning (tekstning af direkte udsendelser)

I redegørelsen omtales simultantekstning s. 38, hvor det nævnes at DR, som krævet i kontrakten, deltager i udviklingsarbejdet med et digitalt talegenkendelsesprogram (tale-til-tekst projektet), der vil kunne danne grundlag for fremtidig simultantekstning af direkte udsendelser. Det nævnes, at systemet er meget kompli-

ceret at udvikle, og tidligst vil kunne være færdigt ved udgangen af 2005. Nævnet har ingen bemærkninger til dette punkt.

5.1.8 Undervisning

DR's indsats på undervisningsområdet omtales s. 32-33. Ifølge kontraktens punkt 9 skal DR redegøre generelt for "omfanget af indsatsen på undervisningsområdet". Dette skal læses i lyset af kontraktens krav (s. 4) om at lægge særlig vægt på at motivere til videreuddannelse, og om at være særligt opmærksom på at anvende alle teknologiske platforme hertil, herunder internettet.

For så vidt angår tv, fremhæver DR programmet Arbejdsliv som en stor satsning på undervisningsområdet i 2004. I tabel 14 er opgjort antal førstegangstimer på henholdsvis DR 1 og DR 2. Der er tale om en fastholdelse af niveauet fra 2003, idet der totalt i 2004 er sendt 60 timer mod 62 i 2003. Som DR selv anfører, vises undervisningsprogrammerne som førstegangssendselser primært på DR 2 (57 timer i 2004 mod 3 førstegangstimer på DR 1). Derudover fremgår det af redegørelsen, at undervisningsprogrammerne genudsendes på såvel DR 1 som DR 2, hvorfor tv-undervisning totalt kommer op på 271 timer i 2004. Nævnet bemærker hertil, at det tilsvarende tal i 2003 var 357 og havde gerne set en kommentar fra DR's side til dette fald i det samlede antal undervisningstimer på tv.

Med hensyn til undervisning på internettet omtaler DR i redegørelsen s. 33, at man i 2004 har lanceret sitet dr.dk/skole som et stort interaktivt læringsite med bl.a. videoklip fra DR's arkiver. I tabel 15 på s. 33 er opgjort antal unikke brugere på dr.dk/skole på ugentlig basis. Det fremgår at dette er steget med 65 % fra 2003 og med 178 % fra 2002. Endvidere fremhæves Krøniken-sitet som et initiativ der – med bl.a. 800 tv- og filmklip fra 1950'erne - på en gang er kulturformidling og undervisningsmateriale.

5.1.9 Omfanget af den regionale radioprogramvirksomhed

De regionale radioprogrammer omtales i redegørelsen s. 36. Af tabel 16 og den ledsagende kommentar fremgår, at der fra DR's side er sket en opprioritering af de regionale og regionalt producerede programmer ud fra en målsætning om at være tæt på borgerne. Specielt fremhæver DR en markant stigning i antal regionalt producerede timer på de landsdækkende kanaler. Som et eksempel på betydningen af DR's regionale kanaler fremhæves radioens betydning ved fyrværkeribranden i Seest ved Kolding. Ligesom sidste år savner Nævnet en opgørelse af de 19.572 timer fordelt på DR's ni radioregioner, idet det dog oplyses i redegørelsen, at timerne i lighed med 2003 var jævnt fordelt over de ni regioner. Til gengæld er der i redegørelsen, s. 36 en god og fyldig omtale af det regionale indhold på internettet og nye initiativer som f.eks. sms-trafikinformation.

5.1.10 Fordelingen af forskellige programtyper på sendefloden og på kanalerne

Dette punkt omtales i redegørelsen s. 20 under overskriften ”Flest oplysende programmer”.

Udviklingen for tv fremgår af tabel 3, som viser DR TV’s førstegangstimer i henholdsvis 2003 og 2004 fordelt på programtyperne

- Nyheder
- Aktualitet og Debat
- Oplysning og Kultur
- Undervisning
- Dansk dramatik
- Udenlandsk dramatik
- Underholdning
- Musik
- Sport
- Præsentation

I forhold til DRs’ public service redegørelse for 2003 er det glædeligt, at DR i år har valgt at opgøre tallene på grundlag af samtlige de 11 programkategorier, som traditionelt har været benyttet af DR i tidligere års public service regnskaber. Ligeledes konstaterer Nævnet med tilfredshed, at DR i år i et bilag til redegørelsen har vedlagt sendeplancher for henholdsvis tv og radio, hvilket på en overskuelig måde giver et indtryk af programtypernes fordeling på en almindelig uge.

Med hensyn til resultatet bemærker Nævnet bl.a., at der inden for kategorierne ”aktualitet og debat” og ”oplysning og kultur” er sket stigninger fra 2003 til 2004 på henholdsvis 30 og 7 %. Den forholdsvis kraftige stigning i aktualitets- og debatprogrammer – som er sær er markant på DR 2 - skyldes dels dækningen af det kongelige bryllup den 14. maj 2004, dels at DR 2 fra efteråret 2004 er begyndt at sende direkte fra Folketinget. Der er sendt markant mere sport i 2004 pga. OL og VM i fodbold. Til gengæld er underholdning faldet med ca. 40 % fra 169 til 99 timer. Dansk dramatik er faldet fra 157 til 119 timer (24 %), hvilket DR på side 12 forklarer med, at der i 2004 er sendt færre gamle danske film end i tidligere år og i stedet satses på at indkøbe de bedste film. Om public service-kontraktens krav vedr. dansk dramatik se ovenfor under punkt 5.1.3.

En oversigt over DR’s udbud af radiokanaler findes i redegørelsens tabel 2, s. 19.

5.1.11 Hvordan disse programudbud er blevet brugt af seere og lyttere

Danskernes forbrug af DR’s programmer er omtalt i redegørelsens afsnit 5 s. 44-45. Forbrug af radio eller tv måles traditionelt i ugentlig dækning, dvs. hvor mange procent af befolkningen, der har set eller lyttet til mindst halvdelen af et program indenfor programtypen i løbet af en uge. Det er således et overordnet mål for

hvor mange lyttere/seere en radio- eller tv kanal fast når ud til med f.eks. sine programmer. Den ugentlige dækning af DR TV og DR Radio omtales i redegørelsen s. 44 med både tabeller og tekst. Der er i lighed med tidligere år tale om en meget høj dækning på godt og vel 80 % for såvel DR TV som DR Radio. I modsætning til tidligere års programregnskaber⁵, vises der imidlertid ikke i dette afsnit, hvordan den ugentlige dækning er fordelt på programtyper. Nævnet har imidlertid af DR supplerende fået tilsendt en opgørelse over DR TV's ugentlige dækning fordelt på programformål, der vises nedenfor i tabel 6:

**Tabel 6. DR TV: Ugentlig dækning fordelt på programformål
- procent af seere der har set mindst 50 procent af et program**

	2003			2004		
	DR1	DR2	DR TV	DR1	DR2	DR TV
Nyheder (inkl. Sportsnyheder)	65	9	66	64	10	65
Aktualitet og debat	51	7	52	50	7	51
Oplysning og kultur	55	19	60	56	17	60
Undervisning	9	3	11	5	2	6
Dansk/Nordisk dramatik	36	5	38	38	6	41
Udenlandsk dramatik	46	10	50	48	11	52
Underholdning	40	1	41	26	1	27
Musik	12	2	13	20	1	21
Sport	21	1	22	22	1	23

Som det fremgår af tabel 6 er der overordnet tale om samme billede som i 2003. Oplysning og kultur har samme dækning (60%), der er sket en fremgang for dansk/nordisk dramatik og musik, mens underholdning er faldet fra 41 til 27 procent (dette skyldes formentlig, at populære programmer som "Hit med Sangen" og "Stjerne for en aften" er kategoriseret som et musik- og ikke et underholdningsprogrammer). For oplysning om, hvor meget tid danske tv-seere bruger på forskellige programtyper på forskellige tv-kanaler, se Mediesekretariatets sammenlignende analyse af danskernes tv-forbrug i et public service perspektiv, jf. bilag 1.

Med hensyn til danskernes brug af DR's radioprogrammer, jf. redegørelsens figur 5 s. 44, er det Nævnets opfattelse, at denne kunne have været mere nuanceret beskrevet, idet der kun vises DR Radios dækning og markedsandel som helhed uden opsplitning på kanalerne. I kapitlet om udbud redegøres meget relevant for de enkelte radiokanalers profil og programsammensætning (s. 21-24). Som opfølgning herpå - og ud fra rapporteringskravet om "fordeling af forskellige programtyper på sendefladen og på kanalerne, hvordan disse programudbud er blevet brugt af seere og lyttere..." - må det forventes, at dækningen for hver kanal fremgår, helst over tid og relateret til kanalernes erklærede profiler. Hvordan udvikler dækningen

⁵ Se f.eks. 2002-regnskabet punkt 4.2

for P 3 sig f.eks. blandt de unge? Hvordan er P 4's dækning i de enkelte regioner? Det er prisværdigt, at redegørelsen detaljerer lytternes vurderinger på kanalerne (s. 47-48), men dette kan ikke erstatte dækningsmålet.

Som noget nyt har DR i 2004-redegørelsen, s. 45, vist den ugentlige dækning for dr. dk og for DR's teksttv, det sidste har så høj en dækning som 75 %.

5.1.12 og hvordan publikum har vurderet programmerne

Dette punkt omtales i redegørelsens afsnit 6, s. 46-48. Af tabel 25 fremgår, at der i 2004 er sket en svag nedgang i seernes kvalitetsvurderinger⁶ for både den dansk/nordiske og den udenlandske dramatik samt aktualitet og debat. Nedgangen for dansk/nordisk dramatik forklares s. 46 med, at selv om seerne gav DR's egne dramaserier Krøniken og Ørnen meget høje vurderinger, var der andet som trak nedad, navnlig julekalenderen for 2004 fik en lav vurdering, hvortil kom at der ikke i 2004 havde været en tilsvarende nordisk dramasucces som den svenske krimiserie Beck, der i 2003 opnåede en meget høj vurdering fra seerne. Nyheder og oplysning og kultur holder vurderingen fra sidste år, og underholdning vurderes en anelse højere, hvilket DR forklarer med succes for Melodigrandprix og børnenes MGP 2004.

For radios vedkommende er udviklingen i lytternes vurdering i 2004 belyst i redegørelsen s. 47. Af tabel 26 fremgår, at lytternes vurdering⁷ i 2004 generelt er faldet lidt på alle fire kanaler, idet den dog fortsat ligger relativt højt. I 2004 mener 45 pct. af lytterne i alderen fra 40 år og opefter, at P4 giver dem viden og information, som de ikke finder andre steder, dette tal var sidste år på 49 pct. DR fremhæver s. 47 vanskelighederne ved at måle lytternes vurdering, idet radiokanalerne er blevet mere aldersspecifikke, hvorfor det er vigtigt, at vurderingerne kun foretages af den aldersgruppe, den enkelte kanal er beregnet for, hvilket målemetoderne ikke altid sikrer.

Endvidere omtaler DR på s. 48 DR/Panelet, som er et uddybende supplement til DR's kvalitetsmålinger, primært til redaktionelt brug med programudvikling og efterkritik for øje. Det fremgår, at Panelet tæller 34.000 danskere, der via spørgeskemaer på nettet hjælper DR med uddybende kvalitetsvurderinger af både radio- og tv-programmer. Lige som sidste år, ville Nævnet have fundet det nyttigt, om DR i redegørelsen havde illustreret anvendelsen af DR/Panelet med en eller flere cases, evt. som et bilag til redegørelsen.

Som noget nyt i år har DR på s. 40-41 opgjort, hvilke danske og internationale priser DR's programmer har vundet i 2004. En nyttig og relevant information, som på en god måde illustrerer, hvilke typer programmer DR kendes for i såvel

⁶ Disse måles i Gallups TV-Meterpanel på en skala fra 1-5

⁷ På basis af Gallups radiodagbøger, som udfyldes af 6.800 mennesker i kvartalet

Danmark som udlandet.. Det fremgår, at DR i 2004 modtog 42 internationale (mod 23 i 2003) og 71 danske (mod 64 i 2003) priser som anerkendelse af medarbejderes indsats og programmernes kvalitet.

5.1.13 On-line virksomhed

Beskrivelsen af DR's on-line virksomhed findes dels i et særligt afsnit om "Mere værdi gennem dr.dk og nye medier", side 39-41, dels som ovenfor omtalt under punkterne om programmer og tjenester for børn samt indsatsen på undervisningsområdet. Nævnet finder, at afsnittene om DR's on-line virksomhed generelt er gode, idet der foruden taloplysninger om bl.a. brugerstatistik angives eksempler, forklaringer og kommentarer, der giver læseren et overordnet indtryk af DR's indsats på dette område.

5.1.14 Dialog med befolkningen

Dette punkt omtales i redegørelsens afsnit 7, s. 50-51. For så vidt angår henvendelser oplyses, at DR's særlige serviceorgan, Lytter & Seer Kontakten i 2004, modtog omkring 80.000 henvendelser, hvilket er et fald på ca. 20.000 i forhold til 2003. Dette forklares primært med, at lyttere og seere i stigende omfang skriver (eller navnlig sender e-mails) direkte til DR's forskellige redaktioner, som man finder via hjemmesiden. Samt at mange af de hyppigst stillede spørgsmål er besvaret på hjemmesiden under "ofte stillede spørgsmål".

5.1.15 Engagement i dansk filmproduktion

Ifølge kontrakten skal DR's engagement i dansk filmproduktion være på gennemsnitligt mindst 60 mio. kr. om året i aftaleperioden, hvoraf gennemsnitligt skal anvendes mindst 35 mio. kr. på spillefilm, mindst 7 mio. kr. på kort- og dokumentarfilm og mindst 4 mio. kr. på talentudvikling. Punktet er omtalt i redegørelsen, s. 36, hvoraf fremgår, at DR i 2004 anvendte 132,7 mio. kr. til eksterne produktioner, herunder spillefilm og kort- dokumentarfilm. DR ligger altså, ligesom i 2003, langt over det i kontrakten krævede gennemsnitsniveau. Nævnet havde dog gerne set, at omkostningerne var opgjort særskilt for spillefilm og kort- og dokumentarfilm. Positivt er til gengæld, at DR i år, ligesom det tidligere var praksis, opgiver titlerne på de støttede film, hvilket Nævnet finder er en nyttig og relevant information.

5.2 Kommentarer i øvrigt

Ud over de i kontraktens punkt 9 krævede punkter (ovenfor) vil Nævnet anmode DR om i fremtidige public service-redegørelse at oplyse, hvorledes DR bestræber sig på at opfylde følgende af kontraktens krav, som Nævnet anser for centrale:

- Aktiv sprogpolitik
- Integration
- Mangfoldighed af kultur, livsopfattelser og levevilkår
- Koordineringen med TV 2 om dansk dramatik
- Hvordan DR arbejder med hensyn til børn og sendetidspunkter

Med hensyn til aktiv sprogpolitik vil Nævnet allerede nu - i relation til radio for børn og unge - anmode DR om supplerende at oplyse, hvorledes dette krav opfyldes, herunder en beskrivelse af arbejdsprocesser.

6. Konklusion

Radio- og tv-nævnet finder på baggrund af sin gennemgang af DR's public service-redegørelse for 2004, at DR i 2004 opfylder public service-kontraktens krav. For så vidt angår omfanget af dansk dramatik i tv bemærkes, at der er konstateret en stigning i 2004, men at omfanget bør stige yderligere i 2005 og 2006, hvis det samlede krav for aftaleperioden skal overholdes. Ligeledes bør der for så vidt angår programmer til børn i tv ske en stigning i de to sidste år af aftaleperioden. Med hensyn til programmer for børn i DR Radio, vil Nævnet som led i den fortsatte dialog med DR anmode om supplerende oplysninger om, hvordan DR programlægger børneprogrammer på FM-radio, og hvorledes denne programlægning indgår i DR's samlede satsning på børn og unge. Endelig bemærkes, at omfanget af nyhedsudsendelser på tv i tidsrummet kl.17-24 skal fastholdes på det nuværende niveau, hvis det samlede krav for aftaleperioden skal overholdes.

For så vidt angår de talmæssige oplysninger i redegørelsen er disse uden bemærkninger revideret af Rigsrevisionen.

Den 20. juni 2005

Christian Scherfig
Nævnsformand